

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2022 m. birželio 20 d.

Ne visos investicijos į kaimo plėtrą duoda tvarios naudos

Nuo 2007 m. Europos Komisija daugiau kaip 25 milijardus eurų kaimo plėtros fondų lėšų išleido ES kaimo ekonomikai įvairinti ir infrastruktūrai kaimo vietovėse gerinti. Tačiau, remiantis šiandien Europos Audito Rūmų paskelbta specialiaja ataskaita, šių priemonių sėkmingumas valstybėse narėse ir sektoriuose labai skyrėsi. Pavyzdžiui, prasti ekonominės veiklos rezultatai ir neteisėtas turto naudojimas asmeniniais tikslais daro poveikį ES finansuojamų kaimo turizmo projektų tvarumui ir perspektyvumui. Auditoriai rekomenduoja Europos Komisijai dalytis informacija apie geriausius būdus, kaip veiksmingiau nukreipti lėšas perspektyviems projektams, kaip sumažinti projektų paskirties pakeitimo riziką, kad jais nebūtų naudojamosi asmeniniais tikslais, ir kaip išnaudoti didelių duomenų bazių potencialą.

„ES daug investavo į priemones, kuriomis siekiama kaimo ekonomiką padaryti mažiau priklausomą nuo žemės ūkio ir miškininkystės, išlaikyti ir kurti darbo vietas ir gerinti kaimo vietovių infrastruktūrą, – teigė auditui vadovavęs Audito Rūmų narys Viorelis Štefnas. – Tačiau ES finansuojami šių sričių projektai turėtų būti tvarūs, ir manome, kad ES turėtų labiau stengtis skatinti projektus, kurie, gavę ES paramą, teiktų ilgalaikę ekonominę naudą.“

Auditoriai išanalizavo įvairius projektus, remiamus iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), ir nustatė, kad baigiantis teisiškai privalomam penkerių metų laikotarpiui dauguma jų vis dar buvo įgyvendinami. Tai ypač pasakytina apie infrastruktūros projektus (pavyzdžiui, projektus, kuriais parama teikiama kaimams atnaujinti arba keliams, vandentiekiams ir kanalizacijos tinklams tiesti ar gerinti), nes infrastruktūra apskritai projektuojama taip, kad tarnautų ilgą laiką. Tačiau trečdalis įvairinimo projektų (projektų, kuriais siekiama skatinti ne žemės ūkio veiklą arba remti naujas verslo galimybes) veikla buvo nutraukta prieš pradėdant auditą, įskaitant atvejus, kai buvo suteiktos labai didelės investicijos. Investavimo į turistų apgyvendinimo paslaugas projektai buvo vieni iš dažniausiai remiamų įvairinimo projektų.

Auditoriai nustatė, kad tarp įvairių sektorių ir valstybių narių yra didelių skirtumų. Pavyzdžiui, 2007–2013 m. Lenkijoje projektai, pagal kuriuos paslaugos teikiamos žemės ūkio ar miškininkystės sektoriams, buvo mažiau tvarūs nei kitų sektorių projektai. Per šį laikotarpį kai kuriose valstybėse narėse turistų apgyvendinimas buvo remiamas net ir tada, kai jis buvo ekonomiškai neperspektyvus, o kai kuriais atvejais buvo pradėti tyrimai dėl pastatų, kuriems finansavimas skirtas turistų apgyvendinimo paslaugoms teikti, naudojimo asmeniniais tikslais. Auditoriai atskleidė kitus atvejus, kai po kelerių metų buvo nutraukti brangūs turistų apgyvendinimo

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

projektai. Kai kuriems projektams kiekvieną jų įgyvendinimo mėnesį teko iki 9 000 eurų ES subsidijų.

Auditoriai pateikia Komisijai keletą rekomendacijų dėl 2023–2027 m. bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) programavimo laikotarpio. Visų pirma jie rekomenduoja, kad Komisija padėtų skleisti informaciją apie geriausius būdus:

- kaip užtikrinti, kad projektai būtų tvarūs, atsižvelgiant į įvairias remiamų investicijų rūšis;
- kaip rinkti įrodymus siekiant įsitikinti, kad finansuojama veikla vis dar vykdoma;
- kaip dotacijų susitarimuose nustatyti sąlygas, pagal kurias būtų reikalaujama, kad remiami projektai būtų naudojami pagal numatytą paskirtį.

Bendra informacija

Audito Rūmai ES paramą kaimo infrastruktūrai analizavo ir [Specialiojoje ataskaitoje 25/2015](#), o ES finansuojamų sanglaudos investicijų tvarumo klausimai taip pat aptarti [Specialiojoje ataskaitoje 08/2018](#) ir [Specialiojoje ataskaitoje 06/2011](#).

Specialioji ataskaita 12/2022 „Tvarumas kaimo plėtros srityje: nors dauguma projektų vykdomi reikalaujamą laikotarpį, yra galimybių pasiekti ilgalaikiškesnių rezultatų“ paskelbta [Audito Rūmų interneto svetainėje](#).

Kontaktai spaudai

Audito Rūmų spaudos tarnyba: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 621 552 224